

Kỷ niệm 10 năm thành lập Ủy ban quốc gia phòng, chống AIDS và phòng, chống tệ nạn ma túy và mại dâm (5/6/2000 - 5/6/2010)

Kính thưa ngài Phó Thủ tướng Trần Vĩnh Trừng, nguyên Phó Thủ tướng Nguyễn Khánh, Bộ trưởng Bộ Y tế Nguyễn Quốc Triệu, Bộ trưởng Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội Nguyễn Thị Kim Ngân,

Kính chào các quý vị đại biểu, các bạn đồng nghiệp.

Tôi rất vui mừng được có mặt tại đây, ngày hôm nay cùng tất cả các quý vị. Xin nhiệt liệt chúc mừng sự kiện kỷ niệm 10 năm thành lập Ủy ban quốc gia, đánh dấu một giai đoạn đồng lòng của nhân dân Việt Nam với HIV, ma túy và mại dâm. Thật khó có thể hình dung được, trong vòng một thập kỷ qua, dưới sự điều hành của Ban Quốc gia, Việt Nam đã có những bước tiến đáng kể trong công cuộc phòng chống AIDS, ma túy và mại dâm. Lần phát biểu trước các quý vị tại Hội nghị Tổng kết một năm công tác của Ủy ban quốc gia, tôi đã nói đến Canh Dọn – năm con Hổ, với biểu tượng dũng mãnh đầy nghị lực, năm hùm hạp sẽ gặt hái rất nhiều thành công. Lúc này đây, khi nhìn vào hàng loạt kết quả đã đạt được của Ủy ban Quốc gia trong 10 năm qua, tôi có ý nghĩ rằng một thập kỷ qua của Ủy ban Quốc gia đều là những năm con Hổ đầy nghị lực và thành công!

Công cuộc phòng chống HIV của Việt Nam đã được chấp thuận và tiến hành trên cơ sở của một loạt các văn bản pháp luật và các chính sách của quốc gia, cho phép tôi được điểm lại những văn bản quan trọng này:

- Ngay từ năm 1995, Ban bí thư Trung ương Đảng cho ra đời Chỉ thị 52 và Ủy ban thường vụ Quốc hội ban hành Pháp lệnh phòng, chống AIDS;
- Năm 2004, Chiếu lệnh Quốc gia Phòng chống AIDS được ra đời, xác định rõ phòng ngừa hàng đầu hành động đa ngành của công cuộc phòng chống AIDS.
- Năm 2005, Ban bí thư Trung ương Đảng thông qua Chỉ thị 54 và Tăng cường vai trò lãnh đạo của Đảng trong phòng chống HIV/AIDS.
- Năm 2006, Quốc hội thông qua Luật phòng chống HIV/AIDS
- Năm 2008, Việt Nam tiến hành sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật phòng chống ma túy.
- Năm 2009, quốc gia bắt tay vào việc sửa đổi Pháp lệnh phòng chống mại dâm

- Việt Nam đã bãi bỏ điều luật quy định cho rằng bao cao su là biện pháp bảo vệ duy nhất để ngăn ngừa lây nhiễm HIV, ma túy và mại dâm có hiệu quả và khuyến khích người dân có thể tiếp cận và sử dụng biện pháp này và khách hàng tránh khỏi bị tổn thương.
- Và sắp tới đây Việt Nam sẽ hoàn thành dự thảo Chỉ thị về công tác gia phòng chống HIV cho 5 năm tới và chỉ thị về 10 năm phòng, chống ma túy

Được hỗ trợ bởi khung pháp lý và các chính sách mới mẻ này, Việt Nam đã đầu tư vào xây dựng năng lực cho người dân và hệ thống tiếp cận để bảo vệ cho các công nhân và HIV, ma túy và mại dâm có hiệu quả hơn và Ủy ban quốc gia đã tiến hành các hoạt động mới mẻ trong công tác điều tra, phòng ngừa và điều trị và các dự án khác nhau. Chúng tôi, công nhân các tổ chức quốc tế được biết vui mừng khi được Ủy ban quốc gia mời tham gia các cuộc họp và tiếp xúc với Ủy ban quốc gia. Kính thưa Ngài Phó Thủ tướng và các bạn Việt Nam, chúng tôi thực sự vui mừng khi được tham gia vào các sự kiện của Ủy ban quốc gia, được là những đồng tác giả cùng nhau đi tới những vấn đề Việt Nam đang quan tâm.

Kể từ năm 2000, khi Ủy ban quốc gia bắt tay vào thực hiện nhiệm vụ được giao cho tới nay, chúng ta thấy:

- Người nghiện ma túy được coi là bệnh nhân, không phải là tội phạm.
- Dịch HIV tại Việt Nam vẫn chủ yếu tập trung ở các nhóm có nguy cơ cao.
- 67.047 người Việt Nam hiện đang được điều trị ARV, tức là 54% số người nhiễm - đã được điều trị ARV.
- Gần 2.000 người sử dụng ma túy ở Hội Phòng, Hà Nội và thành phố Hồ Chí Minh hiện đang tiếp cận với dịch vụ điều trị duy trì Methadone.
- 24,8 triệu bao cao su đã được phân phát cho các nhóm có nguy cơ cao lây nhiễm HIV.

Đây mới chỉ là một số trong nhiều thành công mà Ủy ban quốc gia, các bộ, ngành thành viên và các đồng tác giả đã đạt được. Đây cũng là chính là bằng chứng về thành công của Ủy ban quốc gia đối với công tác lập kế hoạch, điều báo và quản lý các vấn đề. Vâng, đó chính là thành quả của những tháng năm lao động miệt mài và tích cực của Ủy ban quốc gia, cùng các bộ, ban ngành thành viên và toàn thể nhân dân Việt Nam.

Sự thành công trong hoạt động của Ủy ban quốc gia trong vai trò là cơ quan điều tra, chúng tôi, công nhân các tổ chức quốc tế, luôn là những đồng tác giả, sát cánh với Ủy ban quốc gia và các bộ, ban, ngành thành viên, phòng điều tra sức khỏe, cùng Việt Nam đương đầu với những khó khăn, thách thức về phòng chống HIV, ma túy và mại dâm. Chúng tôi cam kết tiếp tục cùng Ủy ban quốc gia bước tiếp trên những chặng đường mới. Chúng tôi ở đây để cùng chia sẻ những khó khăn, gian nan, vất vả của Việt Nam. Chúng tôi cũng ở đây để dành thời gian và sức lực của mình cho Việt Nam để cùng tìm ra những giải pháp có hiệu quả với các vấn đề ma túy và mại dâm. Chúng tôi cũng ở đây để ngăn ngừa những tổn thương mà Việt Nam thực sự chịu đựng trong công cuộc ngăn chặn HIV.

Mọi người dân Việt Nam phải được bảo vệ tránh khỏi lây nhiễm HIV, cho dù họ là những người đang vướng vào các hành vi, khi nào họ phải đối mặt với nguy cơ lây nhiễm HIV, hay đó những người có thể trở nên nguy hại, trong sáng. Như Ngài phó Thủ tướng Trần Vĩnh Trừng đã từng nói "Tôi không muốn bắt cứ một người Việt Nam nào của tôi bị nhiễm HIV. Tôi không muốn có thêm một người tiêm chích ma túy nào bị nhiễm HIV. Tôi không muốn có thêm một trẻ sơ sinh nào

của Việt Nam bị nhiễm HIV. Không, tôi không muốn phải chống lại người Việt Nam của tôi bị nhiễm HIV. Chúng tôi phải làm nhiều hơn nữa để bảo vệ cuộc sống của mọi người dân Việt Nam. Cuộc sống của mọi người dân là điều quý giá nhất. Còn những việc khác sẽ dần dần giải quyết sau”.

Với những hoạt động trên tâm, trên lý của Ủy ban quốc gia, tôi tin rằng những điều mong muốn của ngài Phó Thủ tướng sẽ trở thành hiện thực. Mọi đây, chúng tôi chống lại Lũ giết người Hung Vết, tôi nhớ Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng nói “ Các Vua Hùng, đã có công dựng nước”, đến giờ phút này tất cả mọi người Việt Nam đều phải “cùng nhau giữ lấy nước”. Tôi xin kêu gọi tất cả chúng ta hãy tiếp tục phát huy mọi nỗ lực để bảo vệ cho đất nước Việt Nam khỏi nạn dịch HIV, đến bất cứ lúc nào, Việt Nam của chúng ta khó có thể hoàn thành được Mục tiêu Phát triển Thiên niên kỷ số 6: không có bệnh tật để đẩy lùi lây lan của HIV và AIDS vào năm 2015. Để hoàn thành được công việc này, chúng ta phải đưa công tác phòng chống HIV vào kế hoạch phát triển của quốc gia, và nạn HIV phải được coi là những thách thức của xã hội phát triển đất nước, vì chính HIV cũng gây ra đói nghèo và bất bình đẳng giới. Phòng chống HIV cần được đưa vào Kế hoạch Phát triển Kinh tế - Xã hội giai đoạn 2011- 2015 và kế hoạch của các bộ, ngành một cách chặt chẽ hơn, và đó chính là để đảm bảo hoàn thành được các mục tiêu phát triển của quốc gia, cũng như các cam kết quốc tế. Tôi cũng xin trân trọng đề nghị Ủy ban quốc gia sẽ tham mưu và đề xuất với Đảng và Nhà nước để đưa các nhiệm vụ phòng, chống HIV, ma túy và mại dâm vào các văn kiện phù hợp của Đại hội Đảng sẽ diễn ra trong năm tới đây.

Hôm nay tôi tiếp tục lại, tôi xin được kêu gọi Việt Nam sẽ tiếp tục thúc đẩy hơn nữa việc thực hiện 3 ưu tiên trong 5 năm tới:

1. Tiếp tục cải thiện môi trường chính sách và pháp luật, nhằm đáp ứng một cách có hiệu quả nhu cầu của những người có nguy cơ lây nhiễm, hoặc sống với HIV; hoặc bị ảnh hưởng của HIV ;
2. Huy động hơn nữa các nguồn lực trong nước và quốc tế một cách có hiệu quả hơn, để có bất cứ tài trợ nào cần thiết, để tạo tính bền vững cho các công tác phòng chống HIV của quốc gia và hoàn thành được Mục tiêu Phát triển Thiên niên kỷ số 6;
3. Đảm bảo không ngừng tiếp tục nâng cao và toàn diện có chất lượng về dự phòng lây nhiễm HIV, điều trị, chăm sóc và hỗ trợ cho tất cả các nhóm trẻ em có nguy cơ cao và những người sống với HIV tại Việt Nam;

Xin cho quên rằng nỗ lực của mọi chúng ta sẽ có tác động đến hàng triệu người. Tôi tha thiết mong muốn được thấy trên những quý báu “thông tin người như thể thông tin thân” của Việt Nam tiếp tục trở nên tươi sáng, để trái tim khắp mọi nơi trong cuộc đời với HIV này. Không, chúng ta không thể tha thứ cho kẻ thù và phân biệt đối xử và những hành vi vi phạm các quyền đã được quy định trong luật pháp của Việt Nam và được bảo vệ bằng các cam kết quốc tế. Hãy ưu tiên giải quyết nhu cầu của những người dễ bị tổn thương nhất.

Chúng tôi tin tưởng lòng nhân ái sẽ đưa Việt Nam tiếp tục tiếp tục lại rằng người.

Ba mươi năm trước đây, một nhà báo nổi tiếng của phương Tây đã tới Việt Nam, ông cũng như chúng tôi ngày hôm nay, luôn trào dâng những xúc cảm với tấm lòng nhân ái của các nhà lãnh đạo Việt Nam. Sau hơn một thập kỷ sống gần gũi với những người dân Việt Nam và là bạn của

Chị tôi chị Hồ Chí Minh vĩ đại, nhà báo Wilfred Burchett đã viết “Hồ Chí Minh đã dành trọn cuộc đời của Người cho dân tộc. Các dân tộc đã thể hiện lòng kính yêu Người bằng chính tấm lòng yêu nước đến cháy bỏng, tinh thần dũng cảm vô song và sẵn sàng hy sinh vì dân tộc”.

Tôi thấy sự cảm động đến có mặt tôi đây, đại diện cho cộng đồng các tổ chức quốc tế và đồng bào nói lên cảm nhận của chúng tôi về những truyền thống tốt đẹp và lòng nhân ái và tinh thần của những nhà lãnh đạo Việt Nam. Chúng tôi thấy những nét đẹp truyền thống này đã và đang thể hiện những đóng góp của Ủy ban quốc gia, ngài Phó thủ tướng Trùng Trùng Vĩnh Trùng và những thành viên của Ủy ban. Thành công và thách thức trong mặt “thập kế mang biểu tượng con Hồ đực y ngưu lạc, dũng mãnh và thành công” của Ủy ban quốc gia là tiếp tục thôi thúc nhiệt huyết, dũng khí và tinh thần xả thân vì sự nghiệp phát triển của đất nước và hàng triệu, triệu người Việt Nam, cũng như nhu cầu người trong chúng tôi.

Cùng, sau 10 năm xây dựng và phát triển, Ủy ban quốc gia hoàn toàn tự hào về những thành tựu mang đến tính thuyết phục và thêm đậm tình người. Công việc của Ủy ban đâu có phải dễ dàng: sự đóng Methadone để hỗ trợ cho những người phụ thuộc ma túy – những ngày đầu, đã có nhiều tranh luận; làm sao đây để đưa đến một cách có hiệu quả các dịch vụ giảm hại vào các cơ sở giam giữ; làm sao để những người pháp luật và viện kiểm sát; làm thế nào để tăng cường vai trò các tổ chức xã hội dân sự... Ủy ban quốc gia cùng các bộ, ban ngành thành viên luôn cố gắng để có những can thiệp đúng hướng và sự tiếp tục thay đổi và thích ứng với những hoàn cảnh mới, sao cho có thể giải quyết được nhu cầu của người dân đang cần đến các dịch vụ này nhất. Tôi xin bày tỏ lòng cảm kích và đánh giá cao công việc của Ủy ban đã làm trong những năm qua.

Cho phép tôi được bày tỏ lòng khâm phục và lòng cảm ơn sâu sắc tôi ngài Phó Thủ tướng Trùng Trùng Vĩnh Trùng và những cộng đồng hiện tại Ngài Phó Thủ tướng đã dành cho nhân dân Việt Nam.

Mặt khác nữa, xin thay mặt cho cộng đồng các tổ chức quốc tế tại Việt Nam, xin chúc mừng Ủy ban quốc gia nhân dịp kỷ niệm 10 năm thành lập. Chúng tôi mong muốn được tiếp tục đi với Ủy ban trên chặng đường 10 năm tới, và những thập kỷ tiếp theo.

Xin trân trọng cảm ơn Ngài Phó thủ tướng và các quý vị đại biểu.